

Actieplan voor een betere bodem

Boerenopeenhelling.be

We kiezen resoluut voor **niet-kerende bodembewerking (NKB)**, houden de ploeg aan de kant en volgen jaar na jaar onze bodem op.

1. **Na de oogst** maken we de bodem zo snel mogelijk los. Het lostrekken van de grond doen we tot onder de ploegzool, dus enkele cm dieper dan we voordien ploegden. Na enkele jaren kunnen we minder diep bewerken. We zaaien onmiddellijk - liefst in dezelfde werkgang - een groenbedekker in. De wortels van de groenbedekker zorgen ervoor dat de bewerkte bodem niet opnieuw dicht slempt.
2. Door niet te ploegen, zorgen we ervoor dat de **bodemlagen** in stand worden gehouden en bodemporiën niet kunnen toesmeren. Hiermee houden we ook het **bodemleven** in stand, dat bij ploegen grotendeels sterft. Er ontstaat stilaan een evenwichtige bodembiologie.

3. De voedselrijke bodemlaag met veel organisch materiaal blijft aan de oppervlakte. Het voedt strooiselwormen maar ook de pendelaars, diepgravende regenwormen die veel verticale gangen maken in de grond. Hierdoor ontstaat een **luchtige bodem** die meer water kan vasthouden en waarin regen gemakkelijk kan infiltreren, zodat er minder water afstroomt.

4. **Om onze bodem los te maken**, gebruiken we maximaal 6 tanden per 3 meter. Bij lemige gronden gebruiken we in het najaar beter maar 4 tanden. Gebogen tanden gebruiken we enkel als de grond zeker voldoende droog is. Het risico op versmering is het kleinst in droge omstandigheden en bij rechte tanden.

5. We gebruiken in elk geval geen ganzenvoeten, maar enkel **smalle tanden**. Brede vleugels slijpen we af. De tanden op de breker of woeler zijn nooit breder dan 6 cm.

6. We voorzien **voldoende frontgewicht**, om alle trekkracht te benutten. Bij 120pk is 1200kg frontgewicht nodig. Bij 200pk gebruiken we zelfs 1800kg frontgewicht.
7. We maken een **goede planning**, denken na over goede **teeltrotaties** en kiezen een passend **mengsel van groenbedekkers**. We kiezen een mengsel van 4 à 5 soorten groenbedekkers met verschillende worteldiepte. Door in de winter graan of een groenbedekker te telen, wordt de

bodem goed beschermd tegen afstroming van water en bodemdeeltjes. Het organisch materiaal hecht zich aan de bodemdeeltjes, waardoor de bodemstructuur verbetert en de bodem meer vocht kan vasthouden. Door de hechting met organisch materiaal, spoelen de bodemdeeltjes minder snel weg: de bodem wordt weerbaar tegen erosie.

8. We blijven werken aan een **divers bodemleven**. Hierdoor krijgen we een beter evenwicht in de bodem. Door vast te houden aan niet-kerende bodembewerking, de zuurtegraad van de bodem op te volgen en matig te bekalken, werken we aan een meer weerbare bodem met minder kans op **ziekten en plagen**.
9. **In het voorjaar** wachten we met het inwerken van de groenbedekker en opvoeren van –liefst organische – mest, tot de grond voldoende droog is en de bodem voldoende draagkracht heeft. Groenbedekkers en gewasresten zoals maisstengels worden eerst gekneusd en oppervlakkig ingewerkt. We maken gebruik van een vaste cultivator of een schijveneg.
10. We geven verdichting van de bodem geen kans zodat planten en bodemleven steeds voldoende zuurstof hebben. Daarom zorgen we ook voor een passende **bandenspanning**. In het voorjaar stellen we de bandendruk nooit hoger in dan 1 bar.
11. We streven naar een bodem met een **stabiele bodemstructuur**: we bewerken de grond nooit te diep en te intensief zodat we een bodem krijgen met grote én kleine kluiten.
12. Na het inwerken van de groenbedekker, gewasresten, stalmest of compost houden we de bodem grof kruimelig. In het voorjaar leggen we het **zaibed** niet te fijn, zeker niet bij grofzadige teelten zoals mais. Bij de teelt van mais breken we de capillaire werking van de bodem door een ondiepe bodembewerking, zodat de bodem voldoende snel kan opwarmen.
13. We wachten zeker voldoende lang met inzaaien. Het gewas heeft hierdoor mogelijk een kleine groeiachterstand tegenover gewassen op geploegde akkers, maar die halen de planten in de nazomer weer in. **Geduld wordt beloond!**

Boeren op een helling is een project van

